

प्लवंगमः प्लवगः स्याद्वर्षाभूस्तद्वधूः स्मृता ॥४०॥

यावंतो दृश्यन्ते नरकारितुरगादयः स्थले जीवाः ।

तावंतः सलिलेष्वपि जलपूर्वास्ते तु विज्ञेयाः ॥४१॥

उक्ता मुक्ता मौक्तिकं शौक्तिकेयं

मुक्तास्फोटः शुक्तिराख्यायते च ।

कंबुः शंखः क्षुण्णकाः क्षुद्रशंखाः

शंबूकास्ते स्युः कपर्दो वराहः । ४२॥

सिंधुः स्रवंती तटिनी तरंगिणी

नदी धुनी निर्करिणी च निन्नगा ।

कूलंकषा शैवलिनी सरस्वती

समुद्रकांता ऋदिनी तथापगा ॥४३॥

स्रोतः स्रोतस्विनी कर्षूः कुल्या द्वीपवती सरित् ।

रोधोवप्रस्तु विज्ञेयो भिद्य उद्यो नदः स्मृतः ॥४४॥

तीरं कूलं तटं कच्छः प्रपातो रोध उच्यते ।

अर्वाककूलमपारं स्यात्परं पारमिति स्मृतं ॥४५॥

पात्रं तु कूलयोर्मध्यमावर्तः पयसां भ्रमः ।

पूरः स्यादंभसो वृद्धिः फेनो डिंडीर् उच्यते ॥४६॥

ओघः प्रवाहो वेणी च धारा स्रोतो रयः स्मृतः ।

संभेदः संगमो नद्योः संवेद्यश्च निगद्यते ॥४७॥

सैकतं पुलिनं द्वीपं सिकता वालुका स्मृता ।